

Сьогодні

Урок
№4

Акровірші та авторські загадки у творчості Л. Глібова, їх загальна характеристика

Мета: познайомити із літературними загадками; розвивати навички читання, письма, монологічного та діалогічного мовлення, уважність, кмітливість, творчі здібності; виховувати повагу до однокласників, до рідної країни.

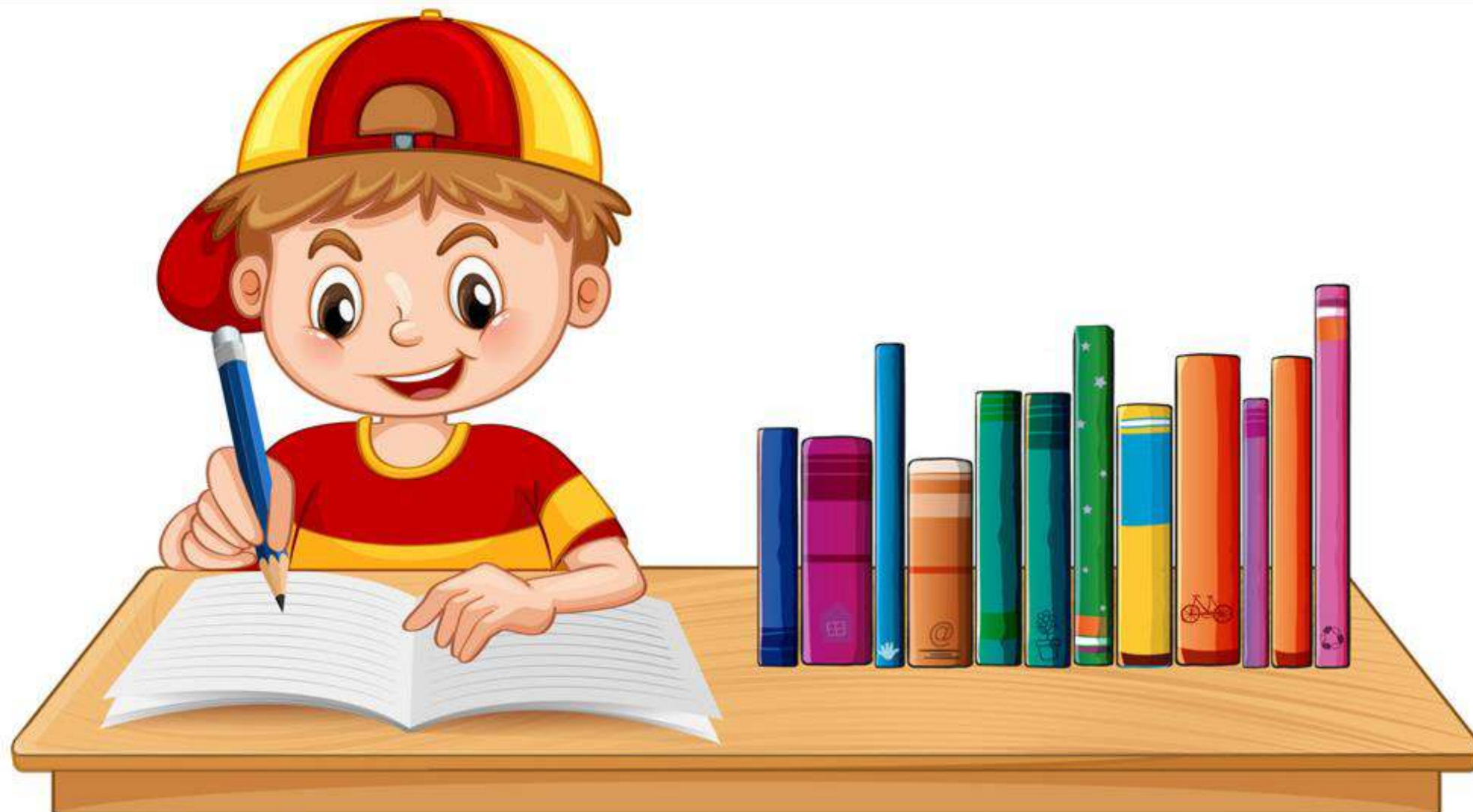

От і знову дзвінок лунає,
Мелодійно і срібно звучить.
Він до класу дітей закликає,
Щоб успішно усіх вас навчить.
Підросли ви всі та зміцніли,
І цікавістю очі горять.
Дай нам, Боже, здоров'я і сили,
Щоб багато нового пізнати!

❖ Сьогодні на уроці
продовжуємо говорити про
загадки, познайомимося із
загадками, у яких є автор,
проаналізуємо загадки
Леоніда Глібова.

Сьогодні

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Загадка — _____ художнє
зображення якогось _____
шляхом несподіваного зближення
його з іншими явищами, часто у
_____ формі.

Загадка — **зашифроване** художнє зображення якогось **явища** шляхом несподіваного зближення його з іншими явищами, часто у **віршованій** формі.

Робота із
підручником
«Українська
література»
Т. Яценко,
с. 21-24.

Бачить — не бачить, Люба розмова;
Чути — не чує, Дай, боже, діти,
Мовчки говорить, З нею довіку
Добре мудрує. Знаться-дружити.
Кривду соромить, Хто ж то така
Правди навчає, В світі щаслива,
Часом жартує, Мудра, правдива
Смішки справляє, — І жартовлива?

Які варіанти відгадки у вас виникли?
На чому вони ґрунтуються?

Як не вгадали,
Стану в пригоді,
Річ коротенька:
Книжка, та й годі.

1. Дочитайте загадку до кінця.
2. Чи підтвердилася ваша відгадка?
3. Як автор ставиться до книжки?
Якими словами її характеризує?
4. У яких рядках загадки йдеться про значення книжки в житті людини?

1. Л. Глібов влучно добирає слова для характеристики книжки. Знайдіть в тексті загадки ці слова та складіть з кожним із них речення про книжку.
2. Порівняйте загадку Л. Глібова «Бачить — не бачить...» із народними загадками. Зробіть висновок про спільні та відмінні риси народних і літературних загадок.

- ✓ Де народився Леонід Глібов?
- ✓ *Народився він на Полтавщині в родині управителя поміщицького маєтку.*
- ✓ Чому письменника прозвали «квітчастим королем»?
- ✓ *Бо він любив квіти.*
- ✓ Ким працював письменник?
- ✓ *Учителем історії й географії на Поділлі, а згодом у Чернігові.*
- ✓ Чому письменника звільнили з посади вчителя?
- ✓ *Л. Глібов видав збірку байок українською мовою. А російська імперська влада забороняла україномовні книжки.*
- ✓ Під яким псевдонімом друкував свої твори?
- ✓ *Дідусь Кенир.*

Котилася тарілочка
По крутій горі,
Забавляла любих діток
У моїм дворі,
Нам тієї тарілочки
Чому не любить —
Хорошая, золотая
І як жар горить.

Який настрій викликали у вас
ці 8 рядків?

Про що йдеться в наступних
восьми рядках?

Прийшла баба — сама чорна
І чорний жупан, —
Заховала тарілочку
У синій туман.
Постихали співи й жарти
У дворі моїм;
Золотої тарілочки
Жаль стало усім.

Які здогадки щодо «золотої тарілочки» і «чорної баби» у вас виникли? На чому вони ґрунтуються?

Зачинився я у хаті,
У віконці став
І про тую тарілочку
Співати почав:
«Туманочку, туманочку!
Поклонись зорі,

Покоти нам тарілочку
По нашій горі...»
Де не взявся із-за лісу
Невідомий птах,
Довгохвостий, гостроносий,
На восьми ногах,
Тільки став я приглядатися —
І що, і відкіль,
А він зразу розігнався —
І в вікно сусіль...
Я — на піч та у куточку

Зігнувсь, притаївсь
І, щоб птах той не нагибав,
Сяденцем укритись.
Навіжений птах літає,
Не найде ніде
І тонесенько виводить:
«А де дідок, де?»
Закричав горлатий півень
І прогнав мій страх,
Я зрадів — і не побачив,
Де той дівся птах.

От вам загадка новенька
Ще на інший лад;
Розгадайте, любі дітки,
Дуже буду рад.
Золотую тарілочку
Всі знають давно:
То на небі сонце ясне,
На весь світ одно.
Чорна баба — нічка темна:
Із давніх-давен
Покриває все на світі,

Як погасне день.
Заховався, шуткуючи,
Дідусь-господар,
Щоб не зразу догадались,
Що той птах — комар.

Чи вдалося Л. Глібову
відтворити картину зміни дня і
ночі?

Які фольклорні образи
використав поет для її
увиразнення?

Кого в цій загадці зображено
жартівливо?

Зачитайте рядки, що
підтверджують вашу думку.

1. Подумайте, який із малюнків ілюструє загадку «Бачить — не бачить», а який — «Котилася тарілочка...»?
2. Які образи, відтворені на малюнках, вам найбільше сподобалися? Чому?

1. Чи допомогли візуальні образи, створені художницею за мотивами загадок Л. Глібова, виразніше уявити поетичні образи?
2. Який висновок про зв'язок між різними видами мистецтва (літературою та образотворчим мистецтвом) ви можете зробити?

На мапі України є чимало місць, пов'язаних із життям і творчістю Л. Глібова. Довідайтеся, чи є у вашому краю такі пам'ятні місцини. Підготуйте фоторепортаж про ці пам'ятні місця або ж за матеріалами інтернет-джерел розробіть маршрут віртуальної екскурсії «Шляхами поета Леоніда Глібова».

- ✓ Поділіться своїми враженнями про твори Л. Глібова.
- ✓ Що нового про його життя та творчість ви дізналися?
- ✓ Які емоції викликали у вас його загадки?
- ✓ Які теми розкрито в авторських загадках Л. Глібова?
- ✓ Що спільного та відмінного між загадками Л. Глібова й народними загадками?
- ✓ Що із навчального матеріалу про творчість цього поета залишилося для вас нез'ясованим?
- ✓ Як ви оцінюєте свої знання про життя і творчість Л. Глібова після опрацювання матеріалу підручника?

Сьогодні
на уроці
я навчився/
навчилася...

На уроці
я
запам'ятав/
запам'ятала
...

Найкраще
мені
вдалося...

Найбільше
мені
сподобалося
...

Урок
завершую з
настроєм...

Труднощі
виникали...

Обери лист, який ти хочеш відкрити
(щоби відкрити лист, натисніть на нього)

Перейдіть за QR-кодом на
с. 24 та познайомтеся з
рубрикою «Читацьке
дозвілля».

